

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۰/۲۲۷۴۰ مورخ ۱۳۹۱/۰۵/۰۴ و پیرو نامه شماره ۹۱/۳۰/۴۷۳۳۹ مورخ ۱۳۹۱/۰۵/۱۲

لایحه حمایت از کودکان و نوجوانان بی سرپرست و بدسرپرست

که با اصلاحاتی در جلسه مورخ یکم مرداد ماه یکهزار و سیصد و نود و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسات متعدد شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت و با توجه به اصلاحات به عمل آمده نظر شورا به شرح زیر اعلام می گردد:

۱- در مورد ماده ۶ شرط تقید به انجام واجبات و ترک محرمات برای سرپرست لازم است در غیر این صورت، خلاف موازین شرع می باشد.

۲- تبصره ماده ۶ به نحوی که آمده، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۳- در بند (الف) ماده ۸ لازم است قید شود در صورت عدم امکان شناخت والدین و جد پدری

۴- در بند (ب) ماده ۸ در صورت وجود وصی (قیم منصوب از طرف ولی قهری) سپردن سرپرستی به دیگران، خلاف موازین شرع می باشد.

۵- در بند (د) ماده ۸ عدم رعایت غبطه کودک یا نوجوان علی الاطلاق موجب سلب حق سرپرستی نمی باشد، بلکه عدم صلاحیت والدین و جد پدری موجب این امر می گردد و همچنین به طور کلی در این بند در صورتی می توان سرپرستی را به شخص دیگر واگذار نمود که مشکل با ضم امین یا ناظر قابل حل نباشد.

۶- در تبصره یک ماده ۸ دادگاه در صورتی که اشخاص مذکور صالح باشند و مفسده مهمی برای کودک و نوجوان نباشد باید فرزند را به پدر و جد پدری برگرداند، و الا خلاف موازین شرع می باشد و با وجود مادر در صورتی که حضانت شرعاً با او باشد ولو با زنده بودن جد پدری همین حکم را دارد و حتی در غیر این صورت مادر صالحه اولی متعین بر دیگران است.

۷- در تبصره ۲ ماده ۸ اولویت دادن جد مادری بر سایر اقارب در طبقه دوم، خلاف فتوای حضرت

امام مرحوم الله علیه می باشد. (به مسئله ۱۷ القول فی احکام الولاده و مایلحق بها تحریر الوسیله مراجعه شود)

۸- اطلاق ماده ۹ نسبت به اشخاص بالغ رشید و غیر نیازمند به سرپرستی، خلاف موازین شرع است.

- ۹- در ماده ۱۰ علاوه بر اینکه همان قسمت اول اشکال معموله بر بند (د) ماده ۸ وجود دارد، روشن شود که دادگاه ملزم به رعایت نظر سازمان می باشد یا خیر؟ تا بتوان اظهارنظر نمود.
- ۱۰- بیان ماده ۱۴ نفی مواردی را می نماید که صدور حکم سرپرستی کودک یا نوجوان بدون اخذ تضمینات مذکور به مصلحت کودک یا نوجوان می باشد اشکال دارد.
- ۱۱- بیان ماده ۱۵ نفی موردی را می نماید که سرپرستی طفل یا نوجوان بدون انجام موارد مذکور به مصلحت آنان است و درخواست کننده واجد شرایط حاضر به آن نباشد؛ لذا این ماده از این حیث خلاف موازین شرع است.
- ۱۲- در ماده ۱۶، عبارت «ولی قهری» چون نفی مواردی را می نماید که ولی قهری شخصی را برای اداره اموال طفل تعیین نموده است، خلاف موازین شرع شناخته شد.
- ۱۳- ماده ۱۷، از این جهت که آیا ایجاد تکلیف برای شخصی که تحت سرپرستی قرار گرفته است نیز می شود یا خیر ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۱۴- در ماده ۲۲، اگر چه تصویب آیین نامه در این خصوص لازم است ولی چون اطلاق آن شامل تقنین نیز می شود، مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی شناخته شد.
- ۱۵- ماده ۲۳، از این حیث که آیا شامل منع از سفر واجب نیز می شود یا خیر؟ ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۱۶- در ماده ۲۴، «قوانین و مقررات مربوط» مشخص شود تا اظهارنظر گردد.
- ۱۷- ماده ۲۶، روشن شود آیا منظور از جلب نظر کارشناسی، رعایت نظر کارشناس است یا خیر؟ تا اظهارنظر گردد.
- ۱۸- در بند (د) ماده ۲۶، مشروط نمودن فسخ حکم به درخواست پدر و مادر در صورت واجد شرایط بودن آنها، اشکال شرعی دارد.
- ۱۹- در تبصره ماده ۲۶، ظاهراً مقصود از اینکه سرپرستان قبلی برای حضانت اولویت دارند این است که حکم سرپرستی به قوت خود باقی می ماند؛ بنابراین عبارت باید به این صورت اصلاح شود.
- ۲۰- اطلاق ممنوعیت مذکور در تبصره ماده ۲۷ نسبت به موردی که پس از رسیدن طفل به سن بلوغ و رشد ازدواج به مصلحت وی باشد، خلاف موازین شرع است.
- ۲۱- قسمت اخیر ماده ۳۱ روشن نیست؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

شورای نگهبان
قائم مقام دبیر

شماره: ۹۱،۳۰،۴۷۸۴۰

تاریخ: ۱۳۹۱/۵/۲۵

پوست:

طبقتبندی:

۲۲- ظاهراً در این قانون به آیین‌نامه‌های متعدد اشاره نشده است بنابراین اگر مقصود از «آیین‌نامه‌های اجرایی مربوط»، در ماده ۳۷ «آیین‌نامه اجرایی این قانون» است باید روشن و ماده اصلاح تا اظهارنظر ممکن گردد.

۲۳- از آنجا که مفهوم عبارات این قانون، نفی اولویت ملتقط واجد شرایط را می‌نماید، خلاف موازین شرع می‌باشد.

تذکره:

در ماده ۳۲، بعد از «به جز»، «به» اضافه شود.

محمدرضا علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان